

конкурентоспроможності. Так, за даними Gartner, 38% організацій вдосконалюють технології ланцюгів постачання для підтримки наскрізних процесів, при цьому половина організацій ланцюга постачання інвестуватиме в штучний інтелект і розширену аналітику даних до 2024 року [2].

Відбувається також зміна концепції фінансового управління ланцюгами постачання. Перспективним напрямом подальшого вдосконалення механізмів руху фінансових потоків міжнародного бізнесу в сучасних умовах виступає розгляд фінансового управління ланцюгами постачання як цілісної практики, коли всі фінансові процеси розглядаються комплексно та наскрізно, а не як окремі процеси.

Процеси нарощення конкурентоспроможності дедалі більше спираються на принципи децентралізації та територіального розвитку, що передбачає формування платформ посилення діалогу між державними структурами всіх рівнів (від територіальних громад до загальнодержавних міністерств та відомств), бізнесом та системою вищої освіти. Співпраця в рамках потрійної спіралі, що опирається на визначені територіальними громадами сильні сторони та можливості, а також потреби їхнього розвитку, пов'язані та узгоджені з загальнодержавними стратегіями нарощення конкурентоспроможності, постає найактуальнішим напрямом розбудови стійких систем господарювання, що безумовно відбивається на процесах управління міжнародними ланцюгами постачання. Це особливо актуально з огляду на розробку унікальних ціннісних пропозицій кожного регіону та роботу з регіональними диспропорціями для нарощення експорту місцевих продуктів і посилення місцевих брендів.

На додачу, місцеві університети, за висновками Глобальної федерації рад конкурентоспроможності, за певних умов можуть відігравати значну роль у місцевих інноваціях. У тих регіонах, де університетські факультети мають тісні зв'язки з місцевими підприємницькими екосистемами, значно краще розвиваються стартапи, в тому числі з університетів, та впроваджуються дослідження [3]. Тож інфраструктурне підключення та адекватне використання людського потенціалу (талентів) є не менш важливим з огляду на нарощення конкурентоспроможності та стійкості суб'єктів господарювання в сучасних умовах.

Список використаних джерел

1. Knut Aliche, Jürgen Racher, Andreas Seyfert. Supply Chain 4.0 – the next-generation digital supply chain. mckinsey.com. URL: <https://www.mckinsey.com/business-functions/operations/our-insights/supply-chain-40--the-next-generation-digital-supply-chain>.
2. Supply Chain Digital Transformation Top Trends. gartner.com. URL: <https://www.gartner.com/en/supply-chain/insights/supply-chain-digital-transformation>
3. Building Competitiveness 2022 Online Conversation Series, 2022. thegfcc.org. URL: <https://www.thegfcc.org/>.

Лисенко Н. В., молодший науковий співробітник
Науковий керівник – **Дерій Ж. В.**, д.е.н., професор
Національний т «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ВПЛИВ МЕЛІОРАЦІЇ НА ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН РІЧОК ПОЛІСЬКОГО РЕГІОНУ

Вплив людини на водні джерела і ландшафти водозбірних басейнів призводить до порушення умов формування стоку і водного режиму, зниження самовідновлювальної здатності водних ресурсів. Це сприяє до зменшення водності річок, зниження їх біопродуктивності, погіршення якості води, збільшення негативного впливу води на земельні ресурси, здоров'я населення та ін.

Водні ресурси тривалий час вважалися невичерпними і здатними до самоочищення. Вода як природний ресурс, на відміну від нафти, газу, вугілля, кожен рік відновлюється в процесі глобального водообміну.

У світі існує занепокоєння щодо швидких темпів забруднення та виснаження водних ресурсів, що в свою чергу призводить до погіршення ситуації з забезпеченням населення питною водою.

Одним із видів людської діяльності, що використовує технічні засоби, які здатні різко змінити природну обстановку є меліорація. Однак, задача полягає в тому, щоб ці зміни здійснювалися в допустимих межах, не спричиняли втрату екологічної рівноваги в природній системі. Для цього необхідно знати основні положення і закономірності екології, усвідомлено володіти ними при проектуванні, будівництві і експлуатації меліоративних об'єктів.

Існує понад 30 видів меліорації. Залежно від спрямування здійснюваних меліоративних заходів визначаються такі основні види меліорації: гідротехнічна, культуртехнічна, хімічна, агротехнічна, агролісотехнічна.

Найпоширенішим серед них є гідротехнічна меліорація – зрошення та осушення. Під час зрошення відбувається штучне зволоження ґрунтів із водного джерела з метою забезпечення земель вологою. Під час осушення земель надлишок вологи відводиться за межі шару ґрунту.

В Україні нараховується 5485,3 тис. га меліорованих земель, зокрема 2178,3 тис. га зрошуваних і 3307 тис. га осушуваних земель з відповідною меліоративною інфраструктурою. Постійного зрошення потребують майже 19 млн га орних земель, а водорегулювання – 4,8 млн га [1].

Інтенсивна меліорація з глибоким дренажем, спрямленням річкових русел призвела до швидкого осушення заплавної луки, боліт і негативно вплинула на навколишні угіддя. Відбулося різке порушення природних шляхів розвитку заплави – її антропогенне руйнування, висихання заплавної водойми, різко понизився рівень ґрунтових вод.

Зміни виявилися згубними як для екосистеми в цілому, так і для її складових, у тому числі й риб та всіх видів тварин водно-болотного мисливського комплексу.

Антропогенний вплив меліорації на природні комплекси може призводити до наступних змін: режиму рівня ґрунтових вод на гідромеліоративних системах і прилеглих територіях; режимів стоку води на водотоках і у водоприймачах при їх регулюванні; водного, сольового, окисно-відновного і поживного режимів ґрунтів; природної родючості ґрунтів, забруднення вод і ґрунтів добривами і пестицидами; зміни і часткової ліквідації природних ландшафтів; видового і кількісного складу флори та фауни, характерних для природних екосистем [2].

Відсутність ефективної системи управління призвело до унеможливлення отримання повноцінної, уніфікованої інформації про меліоративні системи в державі.

Чітко не визначено, на балансі яких установ перебувають такі системи, чи оформлені на них правостановлюючі документи. Відсутня повноцінна, уніфікована інформація щодо кількості загальнодержавних, міжгосподарських та внутрішньогосподарських меліоративних систем.

В подальшому відповідальні за проведення меліоративних процесів не лише на Поліссі, а й в інших районах України ні в якому разі не повинні порушувати екологічну рівновагу, зобов'язані проводити свої роботи з урахуванням її вимог.

Список використаних джерел

1. Потреба зрошення в Україні: інвестиції, протидія наслідкам посухи, фінансова складова. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/849-potreba-zroshennya-v-ukrayini-investitsiyi-protidiya-naslidkam-posuhi-finansova-skladova>.

2. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища Київської області у 2016 році. URL: <https://mepr.gov.ua/files/docs/Reg.report/ДОПОВІДЬ%20Київська%202016.pdf>